

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Sayı : 1692
Tarih : 13.03.2019

10295

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın **Zehra Zümrüt Selçuk** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Filiz KERESTECİOĞLU

Ankara Milletvekili

Türkiye'de 2014 yılından beri yürürlükte olan İstanbul Sözleşmesi (Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev içi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye ilişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi) ev içi şiddet dahil kadınlara yönelik her türlü şiddetten arındırılmış bir toplumsal düzen kurmak için devletlere bütüncül politikalar geliştirme sorumluluğu getirir. Taraflar; şiddeti önleyici politikalar ve tedbirler geliştirmek, kadınlar için koruyucu ve destekleyici mekanizmalar oluşturmak, failleri etkin bir şekilde kovuşturmak ve orantılı bir şekilde cezalandırmak ve tüm bunları kurumlar arası eşgüdüm ve bütüncül bir politik perspektifle yapmakla yükümlüdür. Bunların etkin şekilde yerine getirilmesini sağlamak amacıyla ise, bağımsız uzmanlardan oluşan Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddete Karşı Eylem Uzmanlar Grubu (GREVIO) kurulmuştur.

Bir denetim organı ve Sözleşmenin bir gereği olarak kurulan GREVIO'nun üyelerini tarafların temsilcilerinden oluşan Taraflar Komitesi, tarafların gösterdiği adaylar arasından seçmektedir. Sözleşme, adayların nitelikleri ve seçimi hakkında detaylı hükümler içermektedir (Madde 66). Örneğin üyelerin "insan hakları, toplumsal cinsiyet eşitliği, kadınlara yönelik şiddet ve aile içi şiddet, veya mağdurlara yardımcı olma veya onları koruma konularında yetkinlikleri kabul edilmiş, veya bu Sözleşmenin kapsadığı alanlarda mesleki deneyimi" olması; "kadınlara yönelik şiddet ve aile içi şiddet alanı ile ilgili kişileri ve kurumları temsil" etmesi; "görevlerini yerine getirirken bağımsız ve tarafsız" davranması beklenmektedir. Ayrıca seçim sürecinin şeffaf ve katılımcı biçimde ilerletilmesi gerekmektedir.

Ancak Türkiye'nin GREVIO adayı belirlenirken bu usul ve esaslara riayet edilmediği açıkça görülmektedir. Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü (KSGM) başta adayları belirlerken kamuoyunun görüşlerine başvuracağını açıklamasına rağmen

10795

sonrasında aday belirleme sürecini kapalı kapılar ardında yürütmüştür. Aday belirleme usulü, adaylarda aranan nitelikler, ön eleminin nasıl yapıldığı ve nasıl sonuçlandırıldığı, nihai kararın hangi ölçütlere göre verildiği kamuoyuyla hiçbir şekilde paylaşılmamıştır. Bu süreçte görüş alınan kişi ve kurumlar varsa da kimler olduğu ve hangi kriterlere göre seçildikleri de bilinmemektedir.

Ancak alanda yıllardır çalışan örgütlerin görüşlerinin alınmadığı bilinmektedir. KSGM'nin dışlayıcı tutumuna rağmen alanda deneyimli kadın ve LGBTİ örgütleri aday belirleme süreci ve adaylar konusundaki görüş ve taleplerini KSGM'ye defalarca ilettiklerini basın yoluyla duyurmuşlardır. Netice itibarıyla tamamen yok sayıldıkları açıkça görülmektedir. Tarafsız üç aday gösterebilecekken KSGM Taraflar Komitesine tek aday bildirmiş ve üstüne üstlük yüz kadın ve LGBTİ örgütünün aday olarak önerdiği ve halen GREVIO'nun Türkiye üyesi ve başkanı olan Prof. Feride Acar'ı aday listesine eklememekte adeta direnmiştir. Sözleşmenin kamuoyunda yanlış algılarla ifade edildiği, yeterince etkin uygulanmadığı ve bu yolla kadınların şiddetsiz bir hayat sürme haklarının hedef alındığı bir dönemde bu sürecin şeffaf yürütülmemesi ve tek adayda diretilmesi kaygıya yol açmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınız başta aday belirleme sürecinde kamuoyunun görüşlerine başvuracağını açıklamasına rağmen sonra neden şeffaf olmayan bir süreç yürütülmüştür? Alanda deneyimli örgütlerin görüşleri neden alınmamıştır? Bahsedilen kamuoyu, kadın örgütlerini kapsamıyorsa kimleri kapsamaktadır ve kimlerden görüş alınmıştır?
2. Sivil toplum örgütlerinin adaylık kriterleri hakkında ve Prof. Feride Acar'ın aday gösterilmesi yönündeki görüş ve önerileri Bakanlığınızca nasıl değerlendirilmektedir?
3. Üç aday bildirilebilecekken ve en çok sayıda aday gösterme gerekliliğine rağmen Bakanlığınızca tek aday bildirilmesinin nedeni nedir?
4. Prof. Feride Acar'ın kadına yönelik şiddet ve ayrımcılığın önlenmesi, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması gibi konularda yıllardır bağımsız uzman olarak verdiği emek ve edindiği deneyime; İstanbul Sözleşmesinin yazımına, GREVIO'ya ve izleme usulünün oluşumuna sunduğu katkılara; alanda çalışan pek çok kişi ve kurumla kurduğu iş birliklerine ve adaylığa yeniden başvurmasına rağmen aday gösterilmemesinin gerekçesi nedir?
5. Adayların belirlenmesinde Sözleşmede belirtilen prensipler yerine siyasi ve tarafgir tutumlar mı belirleyici olmuştur?